

ZIEKENZALVING

Jakobus 5:

Laat iemand die ziek is
de oudsten van de gemeente
bij zich roepen;
laten ze voor hem bidden
en hem **met olie zalven**
in de naam van de Heer

Ziekenzalving: wat moet ik me daarbij voorstellen?

De meesten kennen dit gebruik uit de R.K. traditie. Het 'laatste oliesel' is in die kerk een sacrament (dit is een heilige handeling om genade van God te krijgen; de RKK heeft er 7, de protestanten 2: doop en avondmaal) en werd voornamelijk bediend aan stervenden. In combinatie met 'de biecht' was het een daad van voorbereiding op het levenseinde. Men kon het sacrament maar 1 keer ontvangen. Tegenwoordig vindt zalving ook plaats bij ernstige ziekte en kan men de ziekenzalving ook meerdere malen ontvangen.

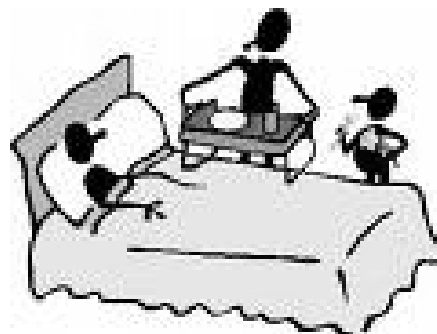
Onder protestanten (zowel Reformatorisch als Evangelisch) is er een opmerkelijke belangstelling voor dit ritueel. Het zalven van mensen beperkt zich ook daar niet tot stervenden.

Bij de uitzending van de 12 leerlingen van Jezus wordt vermeld:

*Ze gingen op weg en maakten het goede nieuws bekend om de mensen tot inkeer te brengen, en ze dreven veel demonen uit en **zalvden veel zieken met olie** en genazen hen.* Marcus 6, vers 12 en 13

Door Jakobus, de broer van Jezus en de leider van de eerste christelijke gemeente van Jeruzalem, wordt ziekenzalving zelfs voorgeschreven:

*Laat iemand die ziek is de oudsten van de gemeente bij zich roepen; laten ze voor hem bidden en **hem met olie zalven** in de naam van de Heer.* Jakobus 5 vers 14

Waarom olie?

Olie was in de oude tijd een bekend en veel gebruikt medicijn tegen alle mogelijke kwalen en ziekten; men gebruikte de olie zowel inwendig als uitwendig. In Israël werd de olie ook gebruikt bij zgn. heilige handelingen, zoals de wijding (zalving) van priesters, profeten en koningen.

Zo is er een tweeledige betekenis van deze olie:
er is sprake van **heling** en er is sprake van **heiliging**.
(heling = heel maken wat gebroken/verstoord is)

Zoals bij de doop het water een bijzondere betekenis krijgt, en bij de viering van de Maaltijd van de Heer het brood en de wijn, zo krijgt de olie (uit het dagelijkse leven) een 'teken-functie', het verwijst ergens naar:
naar Hem die onze Heelmaker/Heiland/ Geneesheer is.

In Psalm 23 zegt het schaap van de herder:

U zalft mijn hoofd met olie

En dat komt uit de mond van iemand die net zei:

*Al gaat mijn weg door een donker dal,
ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij,
uw stok en uw staf, ze geven mij moed.*

Jezus werd ook gezalfd door Maria van Bethanië

In de **Oosters-Orthodoxe kerken** gebruikt met zuivere olijfolie vermengd met enkele druppels wijn

(herinnering aan de Barmhartige Samaritaan:

Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Lucas 10 vers 34)

en vermengd met water

(herinnering aan de doop)

In de **Westerse kerken** gebruikt men ook zuivere olijfolie.

De Rooms-Katholieke kerk en de Anglicaanse kerk wijden deze olie op Witte Donderdag

Hoe gaat het dan precies?

Een ziekenzalving kan zich als volgt voltrekken:

De zieke vraagt (minimaal 2) oudsten.

Meestal is dat de predikant en de wijkouderling.

Er kunnen ook familieleden van de zieke aanwezig zijn.

- er wordt een gedeelte uit de bijbel gelezen
(bijvoorbeeld Psalm 23: U zalf mijn hoofd met olie)
- er is ruimte voor schuldbelijdenis
- er wordt gebeden
(door de zieke zelf; door de predikant/ouderling)
- de zalving vindt plaats
- er wordt gedankt of er wordt een danklied gezongen

Dit is een globale opzet.

Veel is afhankelijk van de lichamelijke en/of geestelijke omstandigheden waarin de mens verkeert die om de zalving heeft gevraagd.

Het hangt ook samen met de ruimte waarin je verblijft.

Is het thuis: woonkamer of slaapkamer?

Is het in het ziekenhuis of het zorgcentrum.

In het laatste geval ben je mede afhankelijk van verzorging.

Er kunnen meerdere liederen worden gezongen.

Er kan zelfs (in kleine kring) avondmaal worden gevierd.

Voor wie is het?

Misschien houdt deze vraag ons het meest bezig.

Iedereen kan om ziekenzalving vragen.
Voorwaarde is wel: **iemand moet ziek zijn**.
Dat kan een lichamelijke ziekte zijn
maar het kan ook om een geestelijke ziekte gaan.

De zalving is een **daad van gehoorzaamheid**
maar mag nooit een middel zijn om genezing
af te dwingen!

Ziekenzalving dient bij voorkeur ook niet
in het geheim plaats te vinden.
Wanneer de gemeente er van op de hoogte is
kan er ondersteunend gebed zijn van de leden.

Gebed van Hippolytus van Rome (253 n.Chr.)

*Geef, door het heiligen van deze olie,
door welke Gij de koningen, priesters,
profeten gezalfd hebt, heiligheid aan hen
die haar gebruiken en haar ontvangen,
en dat zij eveneens versterking verschaffe
aan allen die haar smaken en de gezondheid
aan hen die er gebruik van maken.*

Voor **vragen naar de ziekenzalving**
kunt u terecht bij de predikant,
bij uw wijkouderling
of via het secretariaat.

Deze pastorale handreiking is de 9^e
In een serie die bestaat uit

1. Zorg voor elkaar
2. Over de doop.
3. Welddoen door na te laten
4. Hoe ontstaat er een band met de kerk?
5. Trouwen in de kerk
6. Maaltijd van de Heer
7. Begraven of cremieren?
8. Delen in vreugde, in zorgen, in pijn
9. Ziekenzalving

